

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

4. Vtrum liceat sacerdoti consecranti a communione abstinere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

RESPOND. Dicendum, qd ad sacerdotem pertinet dispensatio corporis Christi propter tria. Primo quod dem, quia (sicut dictum est) ipse consecrat in persona Christi. Ipse autem Christus sicut consecrat corpus suum in cena, ita & alius sumendum dedit, unde sicut ad sacerdotem pertinet consecratio corporis Christi, ita ad eum pertinet dispensatio. Secundo, quia sacerdos constituitur medius inter Deum, & populum: unde sicut ad eum pertinet dona populi Deo offerre, ita ad eum pertinet dona sanctificata diuinitus populo tradere. Tertio, quia in reuerentiam huius sacramenti, a nulla re continetur nisi consecrata: unde & corporale, & calix consecrantur, & similiter manus sacerdotis, ad tangendum hoc sacramentum: unde nulli tangere licet, nisi in necessitate, ut si caderet in terram, uel in aliquo alio necessitatis casu.

AD PRIMUM ergo dicendum, qd diaconus quasi propinquus ordini sacerdotali, aliquid participat de eius officio, ut scilicet dispenset sanguinem, non autem corpus, nisi in necessitate iubente episcopo, vel presbytero. Primo quidem, quia sanguis Christi continetur in vase, unde non oportet, qd tangatur a dispensante, sicut tangitur corpus Christi. Secundo, quia sanguis designat redemptionem a Christo in populum deriuatam: unde & sanguini admiscetur aqua, quae significat populum. Et quia diaconi sunt inter sacerdotes, & populum, magis conuenit diaconibus dispensatio sanguinis, quam dispensatio corporis.

AD SECUNDUM dicendum, quod eiusdem est hoc sacramentum dispensare, & consecrare, ratione iam dicta.

AD TERTIUM dicendum, qd sicut diaconus in aliquo participat illuminationem virtutem sacerdotis, in quantum dispensat sanguinem, ita sacerdos participat perfectiorem dispensationem episcopi, in quantum dispensat hoc sacramentum, quo perficitur homo secundum se per coparationem ad Christum: alie autem perfectiones, quibus homo perficitur per comparisonem ad alios, episcopo referuntur.

ARTICVLVS IIIII.

Utrum sacerdos consecrans teneatur sumere hoc sacramentum.

AD QVARTVM sic procedit. **V**I, qd sacerdos consecrans non teneatur sumere hoc sacramentum. In alijs enim consecrationib. ille qui consecrat materiam, non vitur ea, sicut episcopus consecrans chrisma, non linitur eodem: sed hoc sacramentum consistit in consecratione materie ergo sacerdos perficiens hoc sacramentum, non necesse habet uti eodem, sed potest licite a sumptione eius abstinere.

Pret. In alijs sacramentis minister non prebet sacramentum sibi ipsi: nullus enim baptizare potest seipsum, ut supra dictum est: sed sicut baptismus ordinate dispensatur, ita & hoc sacramentum ergo sacerdos perficiens hoc sacramentum, non debet ipsum sumere a seipso.

Pret. Contingit quandoq; qd miraculose corpus Christi in altari apparet sub specie carnis, &

A sanguis sub specie sanguinis, quae non sunt apta cibo, & potui, unde (sicut supra dictum est) propter hoc sub alia specie traduntur, ne sint horrorentibus. ergo sacerdos consecrans, non semper tenetur sumere hoc sacramentum.

SED CONTRA est, quod in Concilio Toletano legitur, & habetur de confid. 2. ca. relatum. Modis omnibus tenendum est, ut quotiescunque sacrificans Corpus Christi, & sanguinem Domini nostri Iesu Christi in altari immolat, totiens perceptionis corporis, & sanguinis Christi participem se praebeat.

RESPOND. Dicendum, qd (sicut supra dictum est) eucharistia non solum est sacramentum, sed et sacrificium. Quicumque autem sacrificium offert, debet sacrificij fieri particeps: quia exterius sacrificium quod offertur, signum est interioris sacrificij, quo quis seipsum offert Deo, ut Augu. dicit 10. de Ciuit. Dei: unde per hoc, qd participat sacrificio, ostendit ad se sacrificium interius pertinere. Similiter et per hoc, qd sacrificium populo dispensat, ostendit se esse dispensatorem diuinitus, quorum ipse primo debet esse particeps, sicut Dion. dicit in lib. eccle. Hierarch. Et ideo ipse ante sumere debet, quam populo dispenset: unde & in praedicto cap. legitur, quale est sacrificium, cui nec ipse sacrificans particeps esse dignoscitur? Per hoc autem fit particeps, qd de sacrificio sumit, secundum illud Apostoli 1. Corinth. 10. Nonne qui edunt hostias, participes sunt altaris? Et ideo necesse est, qd sacerdos quotiescunque consecrat, sumat integrè hoc sacramentum.

AD PRIMUM ergo dicendum, qd consecratio chrismatum, vel cuiuscumque alterius materiae, non est sacrificium, sicut consecratio eucharistiae, & ideo non est similis ratio.

AD SECUNDUM dicendum, quod sacramentum baptismi perficitur in ipso usu materiae. Et ideo nullus potest baptizare seipsum, quia in sacramento non potest esse idem agens, & patiens: unde nec in hoc sacramento sacerdos consecrat seipsum, sed panem, & vinum, in qua consecratione perficitur sacramentum: usus autem sacramenti est consequenter se habens ad hoc sacramentum, & ideo non est simile.

AD TERTIUM dicendum, qd si miraculose corpus Christi in altari sub specie carnis appareat, aut sanguis sub specie sanguinis, non est sumendum. Dicit enim Hieron. super Leuit. De hac quidem hostia, quae in Christi commemoratione mirabiliter fit, edere licet: de illa uero, quae Christus in ara caeuis obtulit, se nulli edere licet. Nec propter hoc sacerdos transgressor efficitur: quia ea, quae miraculose fiunt, legibus non subduntur. Consulendum tamen esset sacerdoti, quod iterato corpus, & sanguinem Domini consecraret, & sumeret.

ARTICVLVS V.

Utrum malus sacerdos eucharistiam consecrare possit.

AD QVINTVM sic procedit. **V**idetur, qd malus sacerdos eucharistiam consecrare non possit. Dicit enim Hier. super Soph. sacerdotes qui eucharistiae seruiunt, & sanguinem Domini populis diuidunt, impie agunt in lege Christi, putantes eucharistiam precantis facere uerba non uita, & necessaria esse solennem orationem, & sacerdotis merita de qua Tertia S. Tho. M. M. 2 bus

Q. 77. ar. 5. & q. 76. arti. 8.

In conc. Tolet. 5. can. 5. de confid. 2. c. Relatum.

Q. 79. arti. 5. & 7.

Lib. to. ca. 5. tom. 5.

Ca. 7. eccle. hier. declinatio ad h. Eod. can. 5. 12. concilij Tolet.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Referunt ad confid. ad ca. De hac.

4. dist. 18. q. 2. an. 2. q. 3. ad 2. Super illud Soph. 3. Sacerdotes polluerunt sanctu. 10. 6.